

INFORME NÚM. 6/2010 SOBRE EL PROJECTE D' ORDRE .....de 2010 del conseller d'Educació i Cultura pel qual es regula la jornada i l'horari escolar a les escoles infantils públiques de primer cicle (0-3)

1. FETS

La Conselleria d'Educació i Cultura va presentar al Consell Escolar de les Illes Balears el projecte d'Ordre de .....de..... 2010, pel qual es regula la jornada i l'horari escolar a les escoles infantils públiques de primer cicle (0-3), en compliment de l'article 6 del decret legislatiu 112/2001, de 7 de setembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de consells escolars de les Illes Balears, i va sol·licitar-ne l'informe preceptiu per tràmit ordinari en data 14/09/2010.

En data 14 de setembre, la Secretaria del CEIB va remetre el projecte d'Ordre als consellers i conselleres per al seu coneixement i estudi, i en sol·licitud d'aportacions fins a dia 25/09/2010, d'acord amb l'article 38.2 del Reglament del CEIB.

En la reunió de la Comissió Permanent del CEIB de 17/09/2010 es va acordar que la comissió específica que havia d'estudiar el projecte d'Ordre fos la de Planificació, Construccions i Equipament. També es va acordar nomenar ponent la consellera Sra. Maria Asunción Alarcón Bigas. En la mateixa reunió es va acordar la data de reunió de la comissió específica de Planificació, Construccions i Equipament per al dia 28/09/2010.

En el període establert varen ser presentades les aportacions dels consellers i conselleres de les Cooperatives d'Ensenyament-Illes Balears i de l'STEI-i.

El 28 de setembre de 2010 va tenir lloc la reunió de la comissió específica de Planificació, construccions i equipament, en la qual varen ser debatudes les aportacions fetes a l'avantprojecte de l'Ordre. Finalment, s'acordà elevar l'esborrany d'informe a la Comissió Permanent.

En la reunió extraordinària de la Comissió Permanent celebrada dia 1 d'octubre de 2010 es presentà el projecte d'informe i, després del debat pertinent, s'acordaren diverses modificacions i finalment es decidí per unanimitat, elevar-lo al Ple del CEIB.

El 5 d'octubre de 2010 la secretaria del CEIB, d'acord amb l'article 43 del Reglament del CEIB, va remetre l'informe als consellers i a les conselleres per al seu coneixement i estudi i s'obrí un termini de presentació d'esmenes que finalitzava el 18 d'octubre de 2010.

Dins del termini de presentació d'esmenes a l'informe se'n reberen de la Federació d'Entitats locals de les Illes Balears (FELIB).

Informe sobre l'avantprojecte d'Ordre del conseller d'Educació i Cultura per la qual es regula la jornada i l'horari escolar a les escoles infantils públiques de primer cicle (0-3), aprovat al Ple de 22 d'octubre de 2010.

A la reunió del Ple extraordinari del Consell Escolar de les Illes Balears, celebrat el dia 22 d'octubre de 2010, la ponent va exposar el contingut de l'informe i es varen debatre les esmenes presentades.

Finalment s'aprovà l'informe i es considera como a definitiu el següent:

INFORME

2. ANTECEDENTS

La Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (BOE núm.106, de 4 de maig) regula en el capítol I del Títol I, l'etapa d'educació infantil.

L'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, aprovat per Llei Orgànica 2/1983, de 25 de gener (BOE núm. 51, d'1 de març) i reformat per Llei Orgànica 1/2007, de 28 de febrer (BOE núm. 55, d'1 de març) estableix a l'article 36.2 que, d'acord amb el que disposa l'article 27 i el núm. 30 de l'article 149 de la Constitució en matèria d'ensenyament, correspon a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la competència de desenvolupament legislatiu i d'execució de l'ensenyament en tota la seva extensió, nivells, graus, modalitats i especialitats.

L'article 17.2 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears disposa que les administracions públiques, segons la Carta de Drets Socials, vetllaran en tot cas perquè les dones i els homes puguin participar plenament en la vida laboral, social, familiar i política sense discriminació de cap tipus i garantiran que ho facin en igualtat de condicions. A aquests efectes es garantirà la conciliació de la vida familiar i laboral.

El Decret 60/2008, de 2 de maig (BOIB núm. 63 de 8 de maig) pel qual s'estableixen els requisits mínims dels centres de primer cicle d'educació infantil, a l'article 16 referit al calendari i horari dels centres de titularitat pública, fixa que els centres han d'oferir els seus serveis de manera regular, continuada i sistemàtica, amb freqüència diària i amb un mínim de 5 dies a la setmana, a grups estables d'infants durant 10 o més mesos a l'any, amb excepció del que es preveu a la disposició addicional sisena del present Decret. Així mateix, diu que cada escola ha d'establir un horari específic per al temps d'adaptació dels infants que assisteixen per primera vegada a l'escola, que els horaris d'entrada i sortida han de ser flexibles dins els marges que permeten el funcionament estable de cada grup d'infants i que els centres han d'aprovar per a cada curs acadèmic la programació dels serveis educatius, tot respectant els límits establerts en els apartats anteriors.

El Decret 71/2008, de 27 de juny (BOIB núm. 92 ext. de 2 de juliol) estableix el currículum de l'educació infantil a les Illes Balears.

L'Ordre de 21 de maig de 2002 de la Conselleria d'Educació i Cultura (BOIB núm. 76 de 25 de juny) per la qual es regula la jornada i l'horari escolars als centres públics i als centres privats sostinguts amb fons públic d'educació infantil, d'educació primària i d'educació especial no distingeix els centres públics d'educació infantil de primer o de segon cicle. Per tant, el que estava previst en l'esmentada Ordre de 21 de maig de 2002, a hores d'ara no garanteix un marc prou específic per a la regulació de la jornada i l'horari de les escoles infantils públiques de primer cicle, per combinar adequadament el compliment dels objectius educatius establerts per a aquest cicle conjuntament amb la conciliació familiar i laboral. A més, com que la majoria de les escoles infantils de primer cicle són de titularitat municipal o d'altres institucions públiques, aquests titulars, que són el que estan en contacte directe amb la població interessada, han de tenir reconeguda la seva capacitat d'incidir en aquesta dimensió .

3. CONTINGUT DEL PROJECTE D'ORDRE

El contingut del projecte d'Ordre del conseller d'Educació i Cultura per la qual es regula la jornada i l'horari escolar a les escoles infantils públiques de primer cicle (0-3) ve distribuït del mode següent:

Preàmbul: Consta de les bases legals en les quals es fonamenta l'Ordre.

Ordre

Article primer : Finalitat i àmbit d'aplicació.

Article segona: Jornada escolar.

Article tercer: Horari

Article quart: Competències.

Article cinquè: Personal del centre.

Disposició derogatòria única: Queden derogades totes les normes de rang igual o inferior que s'oposin al que disposa aquesta ordre.

Disposició final primera: Autoritza la directora general de Planificació i Centres perquè dicti les instruccions que calgui per al desplegament de tot el que preveu en aquesta Ordre.

Disposició final segona: Entrada en vigor

4. CONSIDERACIONS I RECOMANACIONS GENERALS

Considerem que l'educació infantil 0-3 anys hauria d'aspirar a ser una etapa pedagògica de qualitat, gratuïta i pública. La important tasca educativa que es du a terme en aquesta etapa hauria de poder ser rebuda per tots els infants. També hauria de poder donar resposta a les necessitats de totes les famílies, independentment del seu poder adquisitiu, i permetre la conciliació de la vida familiar i laboral a tots els homes i dones treballadors i treballadores.

Valorem positivament l'embranchida que se li ha donat a aquesta etapa des del Govern de les Illes Balears, tot i que encara quedi molt de camí per recórrer. En l'actualitat, l'oferta educativa pública d'aquesta etapa resulta clarament insuficient a diversos territoris de la nostra comunitat, especialment a Eivissa i a Mallorca.

Donada la situació actual de l'educació de 0-3 anys, tampoc ens sembla desencertat que es tracti aquesta etapa de forma diferenciada -que de fet ho és- ja que no constitueix una oferta educativa obligatòria, encara que molts documents parlin de l'educació 0-6 anys com un tot únic.

Ara bé, considerem que, des del mateix preàmbul del projecte d'Ordre queda palesa la intenció de la Conselleria de tenir poder decisor sobre la jornada i l'horari que s'estableixin, o bé poder traslladar-los als municipis que ostentin la titularitat. Veiem una estreta relació d'aquesta intencionalitat amb la voluntat de poder controlar i optimitzar les despeses que generi el servei de 0-3 anys.

Considerem també que la competència sobre els temes que aborda es diposita exclusivament sobre l'entitat titular. Ens preocupa que les famílies i les treballadores quedin al marge de les decisions, així com els seus drets laborals, les modificacions dels seus llocs de treball i la vulneració dels seus convenis col·lectius, sobretot si aquets centres de la xarxa pública no estan directament gestionats pels municipis. També volem manifestar la nostra preocupació respecte de les escasses competències reals dels consells escolars a l'hora d'establir la jornada i els horaris, i d'altres qüestions relacionades amb l'organització i el funcionament del centre.

5. CONSIDERACIONS SOBRE EL PREÀMBUL

A/ Proposta de supressió de la darrera part del penúltim paràgraf del preàmbul:

Supressió: "Així mateix, la permanència de les famílies en aquests centres és tan curta que fa que l'expressió dels seus interessos en un moment determinat no pugui ser de referència definitiva, atès que cada curs canvien pràcticament en un cinquanta per cent."

Es proposa que el penúltim paràgraf quedi de la següent manera:

La majoria de les escoles infantils públiques de primer cicle són de titularitat municipal o d'altres entitats locals. Aquests titulars, així com els i les docents que hi treballen o en porten la gestió, estan en contacte directe amb la població interessada i han de tenir reconeguda la seva capacitat d'incidir en aquesta dimensió que, en el cas del primer cicle d'educació infantil, no té a veure només amb la tria de la modalitat de la jornada sinó també amb la seva durada i els serveis que inclou."

6. CONSIDERACIONS I PROPOSTES SOBRE L'ARTICULAT.

Article segon. Abast de la jornada escolar.

Es proposa una nova redacció de l'apartat 1 de l'article segon:

1- "La jornada escolar comprèn totes aquelles activitats que es desenvolupen des que els infants entren a l'escola fins que en surten, incloent-t'hi les activitats relacionades amb l'acollida i recollida dels infants, amb l'alimentació, amb la higiene, amb la seguretat i amb el descans. En tractar-se d'una educació integral de l'infant la totalitat de la jornada escolar s'ha de considerar educativa."

Article tercer. Horari.

- Nova redacció de l'apartat 3r. de l'article tercer:

3.-"El centre, un cop analitzades les necessitats pedagògiques i tingudes en consideració les demandes de la comunitat educativa, ha d'informar d'aquest horari les famílies."

- Nova redacció de l'apartat 5è. de l'article tercer:

5.-"La jornada, un cop superat el període d'adaptació i les seves alteracions per motius d'estacionalitat, no podrà ser modificada durant tot el curs escolar sense l'acord del Consell Escolar del Centre."

- Nova redacció de l'apartat 6è de l'article tercer:

6.-“El centre ha de respondre durant la permanència dels infants a totes les seves necessitats, incloses les alimentàries. Per als nadons, les necessitats alimentàries han d'adaptar-se a les necessitats nutricionals de cada infant, per a la resta d'infants no es pot superar el període de 4 hores i 30 minuts continuades sense una ingesta completa adaptada a les necessitats nutricionals dels infants d'aquestes edats.”

Tenint en compte les anteriors aportacions, tot l'article tercer quedaria redactat de la següent manera:

Article tercer.
Horari.

- 1- **L'horari ha de contemplar l'organització del centre compresa l'acollida i la recollida dels infants.**
- 2- **Els centres distribuiran l'horari de forma flexible, tenint en compte la perspectiva globalitzadora d'aquesta etapa, respectant la necessària coherència metodològica i continuïtat en les activitats i diferents situacions.**
- 3- **El centre, un cop analitzades les necessitats pedagògiques i tingudes en consideració les demandes de la comunitat educativa, ha d'informar d'aquest horari les famílies.”**
- 4- **En qualsevol cas, els horaris hauran de fer-se públics abans d'iniciar el procés d'admissió dels alumnes i notificats a la Direcció General de Planificació i Centres, a través de l'Institut per a l'Educació de la Primera Infància.**
- 5- **La jornada, un cop superat el període d'adaptació i les seves alteracions per motius d'estacionalitat, no podrà ser modificada durant tot el curs escolar sense l'acord del Consell Escolar del Centre.”**
- 6- **El centre ha de respondre, durant la permanència dels infants, a totes les seves necessitats, incloses les necessitats alimentàries. Per als nadons les necessitats alimentàries han d'adaptar-se a les necessitats nutricionals de cada infant, per a la resta d'infants, no es pot superar el període de 4 hores i 30 minuts continuades sense una ingesta completa adaptada a les necessitats nutricionals dels infants d'aquestes edats.”**

Article quart. Competències.

- Nova redacció de l'apartat 1r. de l'article quart.

1.-"L'establiment de la jornada escolar, pel que fa relació al temps d'obertura i funcionament del centre, és decisió del titular del centre, oït el Consell Escolar."

- Per tal de regular el que fa referència en primer lloc a la jornada i a les instal·lacions dins l'activitat escolar, i posteriorment les activitats a disposició de la comunitat educativa, es proposa canviar l'ordre de l'articulat:

Passar l'apartat 3r. de l'article quart a l'apartat 2n. de l'article, i en conseqüència l'apartat 2n. de l'article passarà a convertir-se en l'apartat 3r.

- Afegir a l'article quart dos nous apartats:

+ Apartat "4. Els centres han d'establir un temps de permanència màxima dels infants en els centres que, en cap cas, no ha de superar les 8 hores diàries. Aquests temps es pot ampliar per un període determinat en casos excepcionals i sempre d'acord amb els criteris que s'estableixin en el centre. Aquesta necessitat s'haurà de justificar i sempre s'han de prioritzar les necessitats i els drets de l'infant."

+ Apartat "5. L'equip docent i la titularitat del centre recomanaran que, per qüestions de necessitats individuals de l'alumne, aquest tingui almenys un mes de vacances amb l'objectiu de poder enriquir-se amb noves experiències."

L'article quart, després de les aportacions anteriors, quedaria redactat de la següent manera:

Article quart Competències.

- 1- **L'establiment de la jornada escolar pel que fa relació al temps d'obertura i funcionament del centre és decisió del titular del centre, oït el Consell Escolar."**
- 2- **La disponibilitat de les instal·lacions i espais del centre durant el temps previst de funcionament de l'activitat escolar haurà de comptar amb l'acord del Consell Escolar del centre.**
- 3- **El titular del centre, oït el Consell Escolar, és qui defineix les hores i les condicions en les quals les instal·lacions del centre han de romandre obertes i a disposició de la comunitat ciutadana.**

- 4- Els centres han d'establir un temps de permanència màxima dels infants en els centres que, en cap cas, no ha de superar les 8 hores diàries. Aquests temps es pot ampliar per un període determinat en casos excepcionals i sempre d'acord amb els criteris que s'estableixin en el centre. Aquesta necessitat s'haurà de justificar i sempre s'han de prioritzar les necessitats i els drets de l'infant.”
- 5- Apartat “5. L'equip docent i la titularitat del centre recomanaran que, per qüestions de necessitats individuals de l'alumne, aquest tingui almenys un mes de vacances amb l'objectiu de poder enriquir-se amb noves experiències.

Article cinquè. Personal del centre.

- Nova redacció de l'apartat 1r. de l'article cinquè.

“El centre ha de disposar, com a mínim, del nombre de professionals qualificats previst en el Decret 60/2008 de 2 de maig, relatiu als requisits mínims dels centres de primer cicle d'educació infantil tenint en compte el nombre d'alumnes matriculats en el centre i les ràtios previstes durant tot el temps de permanència dels menors a l'escola d'educació infantil.”

- Nova redacció de l'apartat 2n de l'article cinquè.

“Es considerarà horari lectiu, a efectes de dedicació dels docents, les activitats d'enfortiment de les capacitats parentals (espais familiars, tallers..)”

L'article cinquè, després de les aportacions anteriors, quedaria redactat de la següent manera:

Article cinquè Personal del centre.

- 1- El centre ha de disposar, com a mínim, del nombre de professionals qualificats previst en el Decret 60/2008 de 2 de maig, relatiu als requisits mínims dels centres de primer cicle d'educació infantil tenint en compte el nombre d'alumnes matriculats en el centre i les ràtios previstes durant tot el temps de permanència dels menors a l'escola d'educació infantil.
- 2- Es considerarà horari lectiu, a efectes de dedicació dels docents, les activitats d'enfortiment de les capacitats parentals (espais familiars, tallers..)

7. CONSIDERACIÓ FINAL

El Consell Escolar de les Illes Balears, reunit en sessió plenària el dia 22 d'octubre de 2010, **aprova per majoria absoluta** aquest informe 6/2010 per **30 vots a favor, 5 vots en contra i 1 vot en blanc**, la qual cosa faig constar als efectes del que estableix l'article 6 de la Llei de consells escolars de les Illes Balears.

Palma, vint-i-sis d'octubre de 2010

EL SECRETARI

EL PRESIDENT

Mateu Tomàs Humbert

Pere Carrió Villalonga